REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 166. Brașov, Luni-Marți 29 Iulie (11 August). 1908.

✝ Nicolae Popea.

Sâmbătă, târziu după expedarea ziarului nostru, primirăm trista știre despre trecerea din viață a episcopului de Caransebeș, Nicolae Popea.

Ajuns la etatea de 82 de ani, Episcopul Popea încheie prin moartea sa șirul acelor fețe bisericești, cari în jumătatea a doua a veacului trecut au avut un rol mai însemnat în jurul marelui archipăstor Andreiu bar. de Șaguna, în epoca stăruințelor și luptelor pentru câștigarea independenței bisericești și întemeiarea Metropoliei de astăzi. Nicolae Popea fusese chemat de soarte la un post de frunte bisericesc. Șaguna i-a dat încrederea ce o avuse în secretarul conzistorial de odinioară, bărbatul învățat și cu minte ageră Pantazi, a căruia moarte prea timpurie a fost o mare perdere pentru biserică. In noul său post, pe lângă care a mai ocupat și postul de profesor de teologie, Nicolae Popea și-a știut păstra printr'o credincioasă alipire încrederea ce i-a dat'o Metropolitul și cu care l'a cinstit până la moartea sa.

Dacă și până întrucât decedatul Episcop și-a împlinit chemarea, ca unul ce sta mai aproape în acele vremuri de spiritul diriguitor al bisericii, va avea să hotărască istoria. Pentru noi, cari l'am supraviețuit, figura lui Nicolae Popea rămâne întipărită în memoria noastră ca aceea a unui preot și Român conștiențios și perzeverant în împlinirea îndatoririlor sale față cu biserica și națiunea. Linia sa de purtare a culminat în știința ce și-a dat'o de a fi în toate cel mai supus și credincios discipul și cel mai fervent aderent al principiilor nemuritorului Andreiu baron de Șaguna, ear partizanii săi îl credeau predestinat de urmașul acestuia în scaunul metropolitan. A și candidat răposatul în două rânduri la alegerea de Metropolit, dar cu toate că se grupase în jurul lui un partid respectabil din sînul membrilor congresului, n'a putut reuși să întrunească majoritatea voturilor.

Partidul lui Nicolae Popea a avut timp de mai mulți ani o însemnată înrâurire în viața constituțională bisericească și într'un timp forma singura opozițiune cu caracter nu numai electoral, ci și național în sinoade și congrese. Dela un timp încoace, sub ocârmuirea Metropolitului Miron Romanul, acest partid și-a pierdut tot mai mult din teren până în anul 1889, când în urma alegerei archimandritului Popea ca episcop al Caransebeșului, s'a desființat.

Crescut în școala naționalistă, care a pregătit marea mișcare de redeșteptare națională, Nicolae Popea a nutrit în tot-deauna un viu și mare interes pentru înaintarea neamului românesc, fie pe terenul bisericesc, fie pe cel național, cultural, economic ori social. A luat parte și la luptele politice ca deputat în dieta din Sibiiu dela 1863 și în senatul imperial. In anii premergători conferinței naționale dela 1881, N. Popea a fost și președinte al comitetului central permanent electoral al Românilor din Transilvania.

In calitatea aceasta el a deschis memorabila conferență dela 1881, dar a prezidat numai la începutul primei ședințe, căci convingându-se, că era unanimă părerea de a se păstra și mai departe rezistența pasivă față cu dieta ungară, declară, că ca activist neînduplecat ce este, nu poate prezida o adunare ce nu împarte vederile sale politice și se retrase dela prezidiu, apoi părăsi imediat adunarea la care nu a mai luat parte.

Ca om de carte foarte sârguincios, Nicolae Popea s'a distins prin câteva scrieri însemnate, precum: „Vechea Metropolie a Românilor“, „Biografia Mitropolitului Șaguna“, apoi „Memorialul“, cu-o colecție de documente etc.

In ce privește activitatea lui Nicolae Popea ca episcop în Caransebeș constatăm numai că ea s'a condus de aceeași iubire de neam și biserică, de care s'a condus în toată viața sa decedatul.

La 1900 Academia Română a distins pe Episcopul Popea, alegându-l membru ordinar al său. Dânsul fu până acuma singurul Episcop dela noi, ales de membru al Academiei Române și care a luat parte în acel an la ședințele ei ținându și discursul de recepțiune

Trecerea din viață a Episcopului Nicolae Popea va produce pretutindeni între Români mare întristare și cu pietate se vor întoarce toate privirile spre mormântul ce va cuprinde rămășițele pământești ale acestui archiereu cu merite atât de însemnate pentru neamul și biserica română.

In veci amintirea lui!

Discursul de deschidere

al adunării generale a »*Asociațiunei*« din *Șimleu*, rostit de vicepreședintele Andreiu Bârseanu, la 7 August n., a. c.

Onorabilă adunare generală,

Pentru a doua oară se întrunește însoțirea noastră culturală în aceste locuri istorice, unde odinioară a răsunat tuba romană, când vulturii dela Tibru își luaseră sborul, ca să sfâșie bălaurii dacici și astfel să pună temelie poporului românesc.

Punând piciorul pe pământul acesta clasic, fără voia noastră, ne simțim transpuși cu 18 veacuri înapoi și pare, că vedem înaintea ochilor noștri sufletești cohortele romane înaintând biruitoare sub conducerea centurionilor și a tribunilor militari, vedem aquila romană înălțându-se triumfătoare pe ruinile satelor și orașelor dacice, pe Dacul cerbicos îngenunchiat de Romanul invingător; vedem apoi, cum număroși coloniști din diferite părți ale vastului imperiu, guvernat de metropola dela Tibru, se așează în câmpiile lipsite de locuitori ale provinciei de curând cucerite, cum se ridică sate și orașe nouă în locul celor dărâmate, cum se înaltă valuri de apărare și se croiesc tabere întărite, cum se aștern drumuri nouă, dintre care unul ajunge dela Istru până la Porolissum, în părțile acestea de miază-noapte ale frumoasei provincii, cuprinse de marele împărat. Admirăm geniul roman, care nu se mulțumește a cuprinde numai aceste frumoase ținuturi, ci caută totodată a le face părtașe culturei romane: Câmpiile se acoper de lanuri bogate; munții încep a răsuna de loviturile băieșilor, cari caută a scoate la iveală comorile ascunse în lăuntrul pământului; se împodobesc cu temple, băi, teatre și amfiteatre; meseriașii întruniți în colegii își lucră cu hărnicie meseriile lor; mercatorii schimbă mărfurile provinciei cu ale neamurilor învecinate: luntrașii plutesc cu sare, grâne și lemne pe undele gălbui ale Marișului, ale Tisiei și ale vecinului Samus; argintarii din piețele târgurilor abia răsbesc a schimba monedele, care curg din toate părțile lumei; preoții aprind jertfe pe altare și înalță imnuri de laudă Zeilor nemuirtori, cari au revărsat atâta îmbelșugare peste »Dacia fericită«.

Dar iată, că nori negri încep a se arăta din toate părțile. O furtună cumplită se pornește din miază-noapte și din răsărit. Neamuri nouă, dornice de pradă, năvălesc asupra provinciei înfloritoare. Intreaga împărăția romană se clatină. Impărații îngroziți retrag legiunile dincolo de Dunăre și atunci neamurile străine, în tocmai ca un potop, se revarsă asupra Daciei romane. Câmpiile sunt pustiite, orașele și satele prădate și dărâmate până la pământ, cultura romană e nimicită, iar bieții coloniști sunt siliți a-și căuta scăpare în sânul munților și în urma lor, cum zice poetul:

„Cade-o noapte 'ntunecoasă,
Noapte oarbă, fioroasă
Ca fundul pământului,
Ca taina mormântului“.

Iar după veacuri întregi, când lumea începe a se mai liniști, când întunerecul începe a se mai împrăștia, și când păstorii dela munți se coboară iarăși la șes, ca să îngrijească din nou agrii părintești, iată că alte neamuri au luat stăpânirea ținuturilor locuite odinioară de strămoșii lor, se ridică clase nouă de oameni, cari iau conducerea țării în mânile lor, se fac legi nouă și urmașii domnilor de odinioară, ajung aproape robi în pământurile strămoșești. Și robia aceasta ține iarăși veacuri îndelungate, veacuri de suferințe și de întunerec, până când un vânt nou începe a bate prin lume, vântul mântuitor al libertății, care sfarâmă lanțurile, împrăștie negura întunerecului și face din robul umilit om conștiu de demnitatea ființei omenești.

Iată, cum locurile clasice, în care ne aflăm, ne-au făcut, cu voie, să aruncăm o privire asupra trecutului nostru.

Trist și dureros a fost acest trecut și nu odată, în cursul lui a fost în cumpănă chiar existința neamului nostru. Și dacă cu toate acestea Românul a putut trăi ca Român până în ziua de astăzi păstrându-și numele său strămoșesc, obiceiurile sale deosebite, portul său caracteristic și mai pre sus de toate acea comoară nestimată, moștenită din moși din strămoși, care-l deosebește de toate celelalte neamuri împrejmuitoare și care este cea mai strălucită dovadă a originei sale nobile: *limba românească*, — are a mulțămi, pe lângă vânjoșia elementelor, din care a fost plămădit, credinței sa'e nestrămutate în Dumnezeu și conștiinței sale alese, conștiință, care nu l'a părăsit nici când și care i-a dat putere, să înfrunte primejdiile cele mai mari.

Dar pe lângă credința în Dumnezeu trăinicia și statornicia, dovedite în cursul atâtor veacuri, încă o însușire caracteristică a însoțit poporul nostru în tot trecutul său atât de vifrros și aceasta este *dorul sau de lumină*, *nizuința sa spre învățătură*.

In timpurile mai vechi ale iobăgiei, când școala era un privilegiu al claselor stăpânitoare, când știința era o îndeletnicire mărginită la un număr restrâns de oameni, singurul loc de învățătură a Românilui era biserica, care-l mângăia cu sfintele sale învățături în necazurile sale, îl întărea în clipele de desnădejde și față de care tocmai pentru aceea se alipia din ce în ce mai mult.

Indată ce însă sosiră vremuri mai bune, îndată ce pe tronul țării se urceră domnitori cu suflet bun și luminați, cari lăsară se pătrundă o rază de lumină și la iobagul încătușat, dorul de învățătură prinse rădăcini adânci în inima Românului și în toate părțile țării începură a răsări în tocmai ca seara stelele pe cer, una câte una acele școluțe acoperite cu șindrili, cu paie sau cu stuf, în care se învăță carte românească de copiii țăraniior români, la început fie și numai Bucoavna, Ceaslovul și Psaltirea, cu slovele lor cirilice. Iar dupăce ideile de libertate și egalitate, răsărite în țările Apusului, pătrunseră și în văile umbroase ale Carpaților, dupăce iobăgia se desființă și o viață nouă părea, că începe pentru popoarele din această frumoasă țară, setea de lumină se aprinse și mai mult în inimile Românilor, așa încât istoria poporului nostru din ultimele două veacuri nu este altceva decât *nizuința dela întunerec spre lumină*, *lupta nobilă a unui popor pentru înălțarea din umilința trecutului*, *prin știință*, *prin învățătură*, *prin cultură*.

Și câte jertfe, câte silințe nobile, câtă abnegațiune se depuseră în această luptă pentru lumină!.. Miile de școli poporale, de care dispunem astăzi, cele câteva școli secundare de băieți și de fete, institutele pentru pregătirea preoților și învățătorilor, feluritele însoțiri culturale — sunt tot productele acestui dor de înaintare prin lumină, prinosul adus de neamul acesta de iobagi pe altarul culturei și care va forma pentru totdeauna cel mai înalt titlu de glorie al lui.

Nu din prinosul averilor fundale adunate de veacuri, s'au făcut toate acestea nici de comorile stoarse dela alții, *ci din obolul fostului iobag*, *pe care mulți îl țineau până eri alaltăeri incapabil de o idee mai înaltă și de un sentiment mai ales*, *din sudoarea vărsată de el pe ogorul dătător de hrană*, *din opintirea aproape supraomenească a brațelor lui*, *din filerul văduvei*, pe care Mântuitorul Christos l'a prețuit mai mult, decât banii de argint și de aur vărsați cu îngâmfare de cei bogați în visteria bisericei.

Cu toții cunoașteți povestea poporală despre »Prâslea cel voinic și merele de aur«. Când Prâslea voiește să iasă de pe tărâmul celalalt, cel întunecat, la lumină cu ajutorul Sgripțuroaicei, pe aripele căreia se afla și căreia îi făgăduise, că-i va da în sborul ei o sută de bucăți de carne, ca să nu slăbească din puteri și când tocmai aproape de gura peșterei uriașe i-se sfârșește carnea și este gata să cadă iarăși în întunerec, el nu se mai gândește mult, ci scoate paloșul din teacă și taie o bucată de carne din coapsa lui, pe care o dă Sgripțuroaicei.

Poporul român, în nizuința sa de a se ridica din întunerec la lumină, nu arareori a făcut întocmai ca Prâslea — cu singura deosebire, că bucata de carne n'a fost tăiată din coapsă, ci din peptul său. Și dacă istoria viitoare va fi în adevăr nepărtinitoare, va trebui să recunoască cu laudă aceste jertfe pline de abnegațiune, aduse de poporul nostru pentru înaintare prin învățătură, iar cronicarul viitorului va trebui să completeze pe contimporanul lui Mateiaș Corvinul, zicând: »Se pare că poporul acesta nu s'a luptat atât pentru viață, cât pentru păstrarea limbei și a culturii sale naționale«.

(Va urma).

Dela adunarea generală a „Asociațiunei".

»Astra la Șimleu«.*)

(Raport spec. dela trimisul nostru.)

Șimleu, 9 August.

Altădată, scriind acest raport, puneam de-asupra lui: »serbarea anului«. In ăst an însă m'am lăsat răpit de fraza ce-o văd pretutindeni, scrisă, tipărită, litografiată și zic și eu: »Astra la Șimleu«. Așa-i zice ziarului ocazional, ce s'a tipărit cu acest prilej, pentru informație sigură și amănunțită. »Astra la Șimleu« e scris cu litere mari pe grădina Bathory, unde-i pavilionul și celelalte. »Astra la Șimleu« e scris pe cocarde, și tot așa de-asupra ori-cărei tipărituri, file volante ce se împart gratuit la toate spectacolele și ședințele. »Astra la Șimleu« a devenit un fel de parolă. In loc de »serbarea anului« să zicem dar și noi: »Astra la Șimleu«.

Patriotism local, personalitate, veți zice

Fie și-acestea. Șimleul are drept să-și bată pieptul cu mândrie.

Poate niciodată nu s'au făcut așa de sârguincioase pregătiri în stil așa de mare ca și acuma. (Ar trebui să fie fotografiat pavilionul și scenele de la primirea comitetului, ca să se convingă ori și cine). Poate nicăiri nu au avut aranjerii a se lupta cu atâtea greutăți de tot felul. Poate nici când nu s'a mai adunat atâta sumedenie de om, căruia avea-i să-i porți grija ca și aci. Poate nimăruia nu-i va veni a crede, cât de puțini oameni, cu ce modeste mijloace au avut a le isprăvi toate aceste. Și, totuși, poate nici când n'ai văzut o lume mai îndestulită și serbări mai isbutite, mai noi, ca și la Șimleu. Avea Șimleul tot dreptul să-și pomenească numele într'una.

Si de te vei pune să 'ntrebi de unul și de altul: ia spune, cine au pus în lucrare toate aceste? îți va răspunde: D-nii Ion P. *Lazar* și Dr. Dionisie *Stoica*. Aceștia sunt, așa se vede, nu numai presidentul și membrul unui comitet de cinci, ci însuși comitetul.

Cel dintâiu a isprăvit afacerile materiale, reclamate la serbări, cel de-al doilea părțile culturale.

Vineri, 7 Aug. n.

Intâia zi de muncă. — Zicem așa, adecă »întâia zi de muncă«, mai mult în așteptare, decât în chip de critică sigură și nepărtinitoare, spusă după ce ai văzut, și după ce ai auzit tot ce s'a făcut și ce s'a spus. Zicem însă totuși așa, fiindcă niciodată par'că nu s'a putut observa atâta *dor* de muncă temeinică și atâta *trudă* de a și săvârși aceasta muncă, ca și astăzi.

Ziarul ocazional, de 12 pagini, ce s'a scos aci din partea comitetului aranjator, stărueşte, în frunte, energic pentru o muncă mai intensivă și mai practică. Insusi comitetul central vine cu un program bine chibzuit, pentru a nu lăsa zădarnică aceasta muncă. In dreapta și în stânga se vorbește despre modurile, cum se va putea îndeplini mai *repede* munca dorită. Toate pregătirile, toate discuțiile, toate străduințele tradează acest dor de muncă, acest zor de-a o vedea cât de curând începută și cât de bine sfârșită.

Dacă le vezi acestea, dacă *vrei* să le vezi și să le înțelegi, fără de voie îți vine să zici *înainte*: iată o zi de muncă, — cea dintâi, cu cea dintâi ședință! S'avem nădejde, de-a nu ne fi pripit cu anticiparea.

*

Inainte de a se pune însă la muncă, Românul își întoarce gândul spre Dumnezeul din ceriuri. Ca în toți anii, și ca un frumos obiceiu românesc, înainte de a se aduna la întâia ședință, la orele 8 dim. toată lumea, oaspeți veniți din depărtări obositoare, ca și cei din jur, domni ca și țărani, »uniți« ca și »neuniți« întră în biserica gr. catolică, și o — fac să fie tixită. Biserica e mare și frumoasă, — păcat numai că și asta e zidită în stilul corcit catolic-sârbesc — liturgia săvârșită cu multă pompă — cinci preoți și doi lectori, în frunte cu Rev. vicar A. *Barbolovici*, având alături pe prot. Bistriței d-l Gh. *Domide* și prot. Careiului, d-l *Coriolan Ardelean*. etc. — în cor răsună bine învățatele cântări, esecutate de teologii din Gherla, conduși de G. *Groza*, absolvent de teologie — un mare păcat și aci, că s'aud într'una *melodii* catolice, și se pot observa chiar și unele obiceiuri luate de la catolici!! — în sfârșit, biserica, fețele bisericești, corul, »iubiții ascultători«, toți într'o înfățișare sărbătorească, care impune, care ridică nivelul, cum s'ar zice, în adevăr, ori cât de puțină ar fi evlavia, și ori cât de inevitabilă este vălmășeala la toate liturgiile celebrate cu acest fel de prilejuri — *fără de ele*, par'că ceva ar lipsi, par'că nu ne-ar fi la îndemână.

Și să nu uităm a spune deosebit, ce înduioșător moment a fost când, părintele vicariul, făcând pomenirea, *în parastas*, de-odată cu ctitorii, preoții, poporenii, a înșirat și »Asociațiunea«, rostind o rugăciune pentru »institutul« Astra. In alte locuri nu s'a făcut așa.

*

Ședința I. Se ține tot în biserică, pe lângă o învălmășeală și mai mare. Lume multă și frumoasă. Se poate spune aceasta, mai ales, fiind damele, iarăș ce nu se prea face în alte locuri, în număr cât se poate de frumos.

La masa verde stau domnii A. *Bârsean*, Partenie *Cosma*, I. F. *Negruțiu*, Dr. Liviu *Lemeny*, I. *Vătășan*, Romul *Simu*, O. C. *Tăslăuanu*, din comitet și dd. George *Pop*, Al. *Barbolovici* și Em. *Ungureanu*, ca oaspeți distinși.

La mesele ziariștilor: I. *Montani* (Tribuna), I. *Tolciu* (Lupta), I. Cl. *Iuga* (Drapelul), P. *Suciu* (Unirea) și Sever *Dan* (Gazeta Trans.).

Ședința e deschisă prin un discurs magistral, și prin o figură ce se impune. Cât e de măestru d-l A. *Bârseanu* în acestea, e lucru știut. A căuta să-l mai apreciezi, ar însemna a nu-l ști aprecia. A vorbit așa de cu simțire despre »cea mai încăpățînată și aproape *unică* nizuință a noastră: nizuința spre învățătură«, a scos așa de clasic în relief *valoarea* acestei nizuinți, »pentru care nu ne-au stat la dispoziție averi feudale, ci bani cruțați cu năcaz«, a trecut apoi, închinând cuvinte calde memoriei lui Bărnuțiu, așa de nimerit la unitatea *sufletească* a țăranului și cărturarului român, »crescut unul poate cu prescură mai albă, altul cu una mai neagră, dar amândoi cu prescură din grâu românesc, muncit cu năcaz« — așa din gândul fiecăruia, iar nu de pe hârtia ce-o avea înainte, le-a cetit acestea toate, cât grindina de aplauze și de felicitări, cu cari a fost resplătit, au fost poate cele mai sincere, mai nesilite, din câte au răsunat și dat în asta ziuă.

Mai simple poate, și mai scurte, dar tot așa din inimă pornite, uneori chiar înduioșătoare, au fost cuvintele rostite[1]) de rev. d. Al. *Barbolovici*, în numele despărțământului Șimleu, drept bineventare către comitetul central. O inimă mișcătoare se entuziazma pentru binefacerile culturei.

Protopopul din Hidig, d-l Aug. *Vicaș*, aduce Asociațiunei omagii, încredințat din partea reuniunei de femei din Sălagi, și a celei din Hunedoara. A plăcut.

Idee nimerită aceia a învățătorimei sălăgene, care salută, prin membrul ei, d-l Vasile *Oltean*, așezământul nostru cultural. Și nu numai nimerită idee, dar și cu vrednicie executată. Vorbitorul a primit aplauze dela public, și, rând pe rând, mulțumite dela prezident.

Surprinde cum de societatea pentru fond de teatru, nu-și trimite salutul ei prin cineva.

De-aceleaș manifestații de simpatie, în mod potențat, a fost împărtășit și d-l Dionisie *Stoica*, șefredactorul »*Gazetei*« din Șimleu, pentru greaua lucrare, și ca volum și ca muncă. cea isprăvit, scriind și întocmind monografia Selagiului împreună cu d-l Ioan P. *Lazar*. D-l Stoica oferă cartea Asociațiunei drept omagiu. O să mai vorbim despre aceasta lucrare, ce ar fi fost vrednică să stârnească mai tare atenția, să facă mai multă zarvă.

Inscrierea delegaților, ce urmează, se face repede. Sunt de față de tot puțini. Deși nu se prea făcuse asta până acum, eu vă dau aci numele lor. E mult mai caracteristic pentru interesul ce se poartă »Asociațiunei«, decât alegerea de comisii, bunăoară. Au trimis reprezentanți despărțămintele Beiuș, Bistrița, Blaj, Brașov, Cluj, Deva, Făgăraș, Hațeg, Hida, Lugoj, Năsăud, Orade, Sătmar-Ugocia, Sibiiu, Șimleu, Tășnad. Va să zică 18 din 47. Nu mult, dar nici puțin.

Peste alegerea deosebitelor comisii se trece repede.

Mai mult timp — însă fără de a ne lăsa păreri de rău pentru el — ne ia conferința cetită la urmă de d-l Oct. *Tăslăuanu*, despre trei tineri prozatori, pe cari d-sa și mulți alții îi ține de cei mai buni: Sadoveanu, Sandu Aldea, Agârbiceanu. O conferință foarte serioasă, foarte dreaptă și foarte aplaudată.

D-l Tăslăuanu, aduce la cunoștință totodată, că *Asociațiunea dărueşte vre-o 30 volume despărțământului Șimleu*, iar revista »Luceafărul« dărueşte *200 exemplare* din editura sa, *bibliotecilor poporale din despărțământ*!

Cum am spus, conferința aceasta a fost cel din urmă punct în program.

*

Banchetul. La oarele 2 mică pauză după ședință, publicul poate pleca în convoi, la pavilion, unde va fi banchetul. Tacâmuri: 400!! O mulțime grozavă — pe care chelnerii o pot servi numai de tot încet. Notez: jumătate dintre meseni, sunt țărani.

Toasturile:

A. Bârseanu, vicepreședintele Asociațiunei pentru *Majestatea Sa*, »al cărui popor cel mai credincios, și în bine și în rău, este poporul român«.

G. Pop de Băsești, pentru comitet, un toast, care vrea să »cuprindă adevăr nu ca alte toasturi«.

Al. Barbolovici pentru »mama națiune« a cărei fiice bune sunt Reuniunea femeilor, iar fii buni președinții Asociațiunei.

Em. Ungurean pentru autoritățile publice, cari s'au reprezentat aici prin șeful poliției, (la ședință n'a fost nimeni) și pentru comitetul aranjator din loc.

I. F. Negruțiu pentru învățători și alții.

Un țăran, în numele sătenilor din Sălaj, mulțumește »domnilor« pentru toate »ostenelile« ce au făcut pentru ei. A vorbit limpede. Păcat că a spus ce a spus la șoptire.

Nicolae Șerban, deputatul, care »a învățat dela Unguri un lucru, (mi se pare singurul) anume: „*in vino veritas*" spune, că vorba noastră, »că nu facem politică la adunările culturale, este un simplu mumus«. Inchină apoi pentru »frații unguri, cari umblă călare, pe când noi umblăm pe jos«.

Publicul cere cu stăruință să audă pe deputatul I. Maniu. In locul lui închină fratele său *Cassiu Maniu* pentru cultura universală.

Lumea nu mai are apoi răbdare. La oarele $4^1/_2$ se duce să vadă

Expoziția de lucruri de mână, întocmită de reun. femeilor române din Hunedoara, reuniune condusă de dșoara *Tiberia Brediceanu*. Expoziția, despre care, oricât de modestă este ca număr, va trebui desigur să mai vorbim ca valoare, este în gimnaziul învecinat cu pavilionul din grădina Bathory.

In timpul acesta țărănimea ia parte la

Petrecerea poporală, cum este numit un joc modest al țăranilor înaintea bisericei pentru a asculta

Conferința, cetită de d. *R. Simu* despre ajutoarele ce va trebui să dăm țăranilor în cadrul »Asociațiunei« și în afară de ea pentru a-l îndemna la economii raționale. Dacă era scrisă într'o limbă, pe care s'o înțăleagă și țăranul din aceste părți, cât a fost de potrivit aleasă și tratată tema, conferința putea fi de mare folos.

Vineri seara.

Teatru. In pavilionul decorat românește, o piesă țărănească, al cărei singur păcat este, că nu e nici tragedie nici comedie, nici operetă. (Și, cu dansurile și melodiile noastre ce admirabil s'ar putea compune mai ales o operetă românească!) E așa o »piesă teatrală« cum se zice. In colo toată lauda. Scena, decorațiile pictate anume pentru acest prilej, de tinărul pictor C. Petride din Jibou, care era să facă expoziție, sunt dovezi de o serioasă pricepere pentru frumsețile stilului românesc. Mi se spune, că ele vor fi păstrate pentru societatea de diletanți, ce o să capete ființă cât de curând. Costumele foarte frumoase, deși nu consecvent alese din acelaș ținut. Jocurile mult aplaudate, cântecile bisate. In general o mulțumire plăcută în auditor.

Despre piesă, *de-o valoare locală, și de actualitate*, voiu scrie un foileton, pe urmă.

Diletanții, dacă nu pot fi numiți chiar de artiști, *buni diletanți* desigur au fost însă. Cu deosebire, d-l Aurel P. *Bănuțiu*, a făcut pe ciobanul român, șugubeț, cu o istețime, ce denotă foarte multă înțelegere pentru sufletul țăranului.

Publicul a aplaudat din răsputeri pe Ștefan *Mărcuș*, cel discutat de »Tribuna« și »Lupta«. I-a plăcut și de d-șoara M. *Orian*, și de d-l I. Cl *Iuga*, care făcuse nimerit, însă nu știu dacă pe drept, caricatura învățătorului semicult. Toate domnișoarele au primit câte două-trei buchete de flori naturale.

Autorul piesei, d-l Dr. Dionisie *Stoica*, a fost chemat în deosebite rânduri la rampă și i s'a oferit o mare coroană de frunze de stejar. Totuși, publicul nostru par'că nu știe răsplăti în deajuns.

Sâmbătă, a. m.

A doua ședință, la 10 ore. Se întră numai decât în ordinea de zi. Raportorul comisiei pentru cenzurarea raportului general, d-l Dr. *Popescu*, simpaticul prot. în Hațeg, se alătură rând pe rând la toate propunerile comitetului central: școale de adulți (propunere făcută la inzistența prof. din Beiuș, d-l N. *Fabian*) tipărirea revistei »Transilvania« tot la două luni, ca mai 'nainte, prelegeri poporale, 12 broșuri pentru țerani la an și sporirea muzeului. Amintește cu laudă activitatea de un an, despre care dă seamă raportul general și din care aflăm următoarele date:

In anul 1908 numărul membrilor a sporit *numai* cu 28. Raportul grupează despărțămintele în mod interesant: 13 cari au fost active, 11 activitate mijlocie, 13 activitate slabă, 9 nici o activitate, 3 noi. Agenturi noi 43. Sunt 230 biblioteci poporale. S'au cheltuit cu prelegeri poporale 1200 cor. S'au cetit peste 300 prelegeri, aproape înc'odată ca în anul trecut. S'a terminat lucrarea d-lor Togan și S. Moldovan »Dicționarul numirilor de localități românești«. De acuma se va tipări în toată luna o broșură poporală, aproape toate de cuprins literar, și foarte puține juridice și economice. Nici o fundație nouă! Sporul fondului general: 2074 cor. In ce privește incassările de taxe »cel mai bun an«, cum zice raportul: 20,597 cor. Pentru muzeu d-l Tăslăuanu a adunat porturi, cămeși, covoare și icoane, iar alții altele, câte ceva. Au decedat 2 membrii fund., 6 pe viață și 17 ordinari.

La discuție i-au parte: *V. Babi* contabil, cere o broșură, care să esplice mai popular țăranilor rostul Asociației. *Grațian Flonta* preot, spune că în curs de 30 ani dânsul a observat aceiași înțelegere, adecă lipsă de înțelegere la țărani față de »Astra«. Nici că va fi altfel, spune d-sa, *până ce »Astra« nu va ști angaja pe țărani materialicește*, prin asociații economice, pe cari »Astra« ar trebui să le înființeze, și să le ia sub ocrotirea sa. A stârnit puțină mișcare cu vorbele sale adevărate, dar la noi îndrăznețe! A fost însă mângăiat cu propunerea — primită — a comitetului, de a plăti din centru un conferențiar, care să umble din despărțământ în despărțământ, făcând propagandă pentru asociații economice.

Preotul *V. Muntean* spune în acelaș ciclu de idei, că toată misiunea culturală este zădarnică, până ce preoții și învățătorii nu vor sta în fruntea ei, cu tot zelul!! *V. Stefanica*, profesor, cere un conferențiar specialist pentru despărțăminte, în special pentru cel din Beiuș. La asta d-l Partenie *Cosma* se miră cum de tocmai Beiușul, cu atâția profesori cere una ca asta. Sprijinit de aplauze dese însă d-l Stefanica respinge cu glas tare bănuiala, ca și cum profesorii din Beiuș nu și-ar vedea de treabă. Ei însă nu sunt specialiști în materii de economie. Apostrofează totodată aspru indolența preoților și dascălilor, *cari au răgaz* și totuși nu fac nimic pentru cultura poporului!! Iarăși aplauze de aprobare.

O propunere, de a-se face din nou arondarea cercurilor în cazuri de lipsă, e primită.

Vasile Babi cere ca în loc de biblioteci poporale separate, mai bine să se dăruiască cărțile bibliotecilor școlare, cari ezistă deja, sau să le împartă între săteni.

De aceeași părere este d. Em. *Ungureanu* și păr. Pătcaș. De altă părere este însă d-l *Tăslăuanu*. Dânsul nu ține posibil principiul de-a face cultură cu de-a sila, prin urmare cărți să se dea numai la *cererea* despărțămintelor.

N. Bobiș învățător, crede că e chestie de premii mai întâi și de ambiție mai apoi, propaganda învățătorului pentru răspândirea cărților. *Petru Cipou* învățător, pomenește mizeria cea mare, antagonismul între preot și dascăl, ce pune bețe în roate, oricărei activități culturale.

Ar mai vrea să vorbească un țăran, dar e făcut neobservat

Invinge propunerea d-lui Tăslăuanu.

Se hotărește tipărirea unui abecedar pentru analfabeții trecuți de vârsta de școală. Firește — întru cât se poate.

In scris d-l *Lazar Popovici*, medic în Viena, înaintase o serie de propuneri asupra mijloacelor, prin cari se va putea întări »Astra«. Sunt primite.

Cu asta s'a isprăvit cu raportul general.

Raportul cassei e primit neschimbat și cu mulțumite, după puținticâ discuție.

Comisia pentru înscrierea de mebrii dă seamă:

2 membrii pe viață: Dr. Victor *Nilvan*, avocat și d-na Maria *Cosma* n. Dragoș Șimleu.

---

*) Despre ce s'a petrecut în ziua de Joi — primire, seara de cunoștință, — a avut bunătatea d-l *I. Cl. Iuga*, să dea raport în absența mea, care din pricina unor greutăți de călătorie am sosit ... în noaptea de Vineri. Ii mulțumesc — S. C. D.

1) Vă trimit discursul întreg. — Rap.

25 membrii ordinari, şi câţiva ajutători.

Dr. Dionisie *Sloica* trimite 150 cor. adunate de pe când era dânsul la »Pop. Rom.« sub titlul de colecta cu crucerul pentru »Astra«.

Suma totală *812 cor.*

*

O grămadă de depeşe din toate părţile şi o călduroasă scrisoare dela profesorul universitar din Praga, *Iarnik-Urban*. Aplauze şi aplauze. (O trimit separat.) D-l prezident Bărseanu, care va avea să plece în curând la Carlsbad, este rugat să ducă în persoană mulţumitele Astrei, pentru acea scrisoare.

Procesul verbal se verifică.

Presidentul dă expresie mulţumirei sale cu decursul şedinţelor, pe cari le închide în spre un ceas la amiaz.

E mulţumit şi cu unii şi cu alţii, de asemenea şi Rev. vicar Al. Barbolovici, presidentul despărţământului din loc.

Ultima notă: la şedinţa de azi au fost abia 10% din publicul de ieri.

Astăzi la prânz pressa e invitată la d-l Ion D. *Lazar*.

S. C. D.

Campania pentru votul universal. Din cercul Beiuşului ni-se comunică, că comitetul local al partidului naţional a stabilit programul amănunţit al adunărilor poporale convocate de dep. cercual Dr. V. Lucaciu. Se vor ţinea adunări în următoarele localităţi: în 11 August la Beiuş, în 12 în Curăţele şi Budureasa, în 14 în B. Lazuri, Didişeni şi Lunca, în 15 în Vaşcău, în 16 în Poiana şi Criscior, în 17 în Câmpenii de jos şi în Rieni, în 18 în Bunteşdi şi Gurani şi în 19 August în Meziad şi Căboşti. Programele amănunţite ale adunărilor poporale, ce se vor ţinea în celelalte cercuri, se vor publica zilele acestea.

Deputaţii naţionalişti slovaci de asemenea au convocat adunări poporale. Pe ziua de 30 August sunt convocate adunări în cercurile lor de deputaţii Szkicsak şi Blaho, iar pe ziua de 6 Sept. n. de deputaţii Ivanca, Hodza şi Kollar.

Roadele legei Apponyi. Comisiunea administrativă a comitatului Arad a hotărât în şedinţa sa de alaltăeri, ca până la 1 Oct. a. c. toate şcoalele primare să fie provocate a pune pe frontispiciul şcoalelor de-asupra inscripţiei româneşti *inscripţia maghiară*. Mai departe să fie opriţi învăţătorii lipsiţi de diplomă din acest cerc (zece la număr) să fie angajaţi pe viitor, iar şcoala din comuna Hontişor să fie închisă, necorăspunzând edificiul cerinţelor legii..

Infiinţarea primei biserici gr. or. maghiare Ministrul Apponyi s'a pus pe lucru. După-ce prin faimoasa sa lege şcolară şi-a asigurat amestecul în afacerile şcoalelor noastre poporale, a lansat zilele aceste o ordonanţă, prin care *introduce limba maghiară în biserica gr. or. din Szentes*, înfiinţată în anul 1723 de către mai multe familii imigrate de macedo-români. Episcopia din Arad împotrivindu-se acestui amestec ilicit, ministrul de culte Apponyi a dispus scoaterea acestei parochii de sub jurisdicţiunea episcopiei Aradului, supunând-o jurisdicţiunei comitatului (?!) Pentru administrarea bisericii parohia va alege în mod autonom un comitet parochial ales pe 3 ani.

Ziarele maghiare înregistrează cu mare satisfacţiune această ştire, considerând cel mai nou ucaz al ministrului Appony drept primul pas spre înfiinţarea episcopiei ortodoxe maghiare în Ungaria.

Proiectul Rusiei pentru Macedonia. — Ministrul de esterne al Rusiei a trimis tuturor reprezentanţilor Rusiei la Berlin, Roma, Londra, Paris, Viena, proectele de reforme pentru Macedonia. Aceste proecte, elaborate de el şi acceptate de cabinetul dela Londra, sunt însoţite de o circulară, spunând că acest document nu este comunicat guvernelor decât ca informaţie, fiind-că, după părerea cabinetului din Petersburg, puterile ar trebui să suspende pentru moment orice demers, care ar putea fi, dupa recentele evenimente din Turcia, considerată ca fiind o probă de neîncredere faţă de sultan. Guvernul otoman are de realizat el însuşi aceste reforme. Rusia va urma cu cea mai mare băgare de seamă şi cu simpatie sforţările Turciei, spre a asigura funcţionarea noului regim şi se va abţine dela orice intervenţie spre a nu complica sarcina sultanului. Ministrul sfârşeşte depeşa, spunând că Rusia, credincioasă tradiţiunilor sale istorice şi bizuindu-se pe tratatele cunoscute, nu va considera rolul ei de putere reformatoare în Macedonia, ca terminat, decât când opera începută de sultan va ajunge la un rezultat mulţumitor şi va fi o ameliorare pentru această provincie. In caz contrar, Rusia va avea datoria să semnaleze puterilor necesitatea de a se relua activitatea reformătoare comună întreruptă.

Un manifest al tinerilor turci. Comitetul tinerilor turci a lansat un manifest, prin care cere să se înceteze demonstraţiunile împotriva unor singure persoane. Prin acest manifest, toţi acei, cari vor turbura de azi înainte ordinea publică, vor fi consideraţi ca trădători de ţară.

Noul guvern de sub prezidenţia marelui vizir Kiamil-paşa, a depus Sâmbătă jurământul înaintea Sultanului.

STIRILE ZILEI.

— 28 Iulie v.

Archiducele Salvator a comandat. — scrie »Libertatea« — la atelierul din Orăştie a »Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoara« *o mulţime de ţesături şi cusături naţionale*. La preţioasa comandă se lucrează deja cu mare zor şi cunoscând zelul şi priceperea doamnelor şi d-şoarei conducătoare a atelierului, suntem siguri, că ea va fi săvârşită pe deplinul plac al înaltului cumpărător şi aşa ca cinste să facă numelui şi isteţimii femeii române. Felicităm în special pe d-na Francisc H. Longin şi d-na Dr. Erdely pentru acest succes.

Ofiţeri austro-ungari — oaspeţi al regelui Carol. Sâmbătă seara a plecat la Sinaia comandantul corpului XII de armată generalul *Gaudernak*, însoţit de şeful statului major Horsetzky, de generalii v. Lahousen, Vajna de Pava, Şandru şi de colonelii Wieber şi Sontag. Ofiţerii austro-ungari au fost eri oaspeţii familiei regale române.

Congrua pentru preoţii uniţi. »Unirea« dela 8 August publică cu litere mai grase următoarea noutate: »După informaţiile sigure, ce le avem, ministrul de culte a asemnat suma de 261,525 coroane 57 fileri, ca ajutor, ce e a se socoti în întregirea congruală a preoţilor din archidiecesă. Asemnaţiunea banilor s'a făcut după propunerea ordinariatului cu puţină esceptiune. Credem că banii se vor împărţi cât mai curând«.

Congrua catolicilor, pe cum spune circulara Nr. XII a episcopului r. cat. din Rosnyó, e deja asigurată pe 1908 sem. II, ba în acea diecesă deodată cu circulara s'a şi spedat preoţimei (v. Egyházi Közlöny Nr. 30, 31—908.)

Banca naţională a României. Detentorii acţiunilor Băncii naţionale a României sunt înştiinţaţi, că cu începere dela 1 August 1908, vor primi de fiecare acţiune un acont de 50 lei din dividendul cuvenit pe anul 1908.

Mare furtună pe valea Prahovei. Sâmbătă spre seară, o furtună straşnică s'a deslănţuit pe linia Bucureşti-Ploeşti-Predeal. Furtuna a smuls nenumăraţi copaci din rădăcinile lor, zvârlindu-i la distanţe de sute de metri. Multe cantoane şi gări de pe linia Bucureşti-Ploeşti au fost descoperite. Stâlpii de telegraf au fost rupţi şi trântiţi la pământ. Firele de telegraf şi telefon, cari leagă Bucureştii cu Ploeştii şi Predealul, au fost rupte. Din această cauză comunicaţia telefonică şi telegrafică cu Sinaia, Braşovul şi Budapesta e întreruptă.

Catastrofa unei fabrici din Seghedin. Din Seghedin se telegrafiază că o mare catastrofă s'a produs Sâmbătă la fabrica de bumbac de acolo, din cauza unei furtuni. Marele coş al fabricei s'a prăbuşit din pricina furtunei. Imensele mase de cărămizi şi petre, căzând pe camera maşinei, au provocat explozia ei. Catastrofa s'a petrecut în timpul zilei, pe când se aflau număroşi lucrători în fabrică. Acei, cari au reuşit să scape neopăriţi de apa fierbinte a maşinei, au căzut sub greutatea imenselor pietre ce cădeau din coş. *Sunt 6 morţi şi 15 greu răniţi.* Catastrofa a provocat o imensă panică şi o adâncă impresie în oraş.

Pentru contele Zeppelin. Ministerul de interne al Germaniei anunţă, că în viitoarea sesiune se va prezenta Reichstagului un proect de lege pentru acordarea unor sume de bani pentru încercările contelui Zeppelin. — »Kölnische Zeitung« află din Luidenscheid, că firma Berg, care furnizase contelui Zeppelin aluminiul necesar pentru baloanele sale, l'a înştiinţat că până în două săptămâni îi va pune la dispoziţie în mod gratuit, ori-ce cantitate de aluminiu ar avea nevoe. După socotelile de până acum s'a adunat până eri suma de două milioane şi jumătate pentru contele Zeppelin.

Progresele presei turceşti. Din Constantinopol se anunţă, că în ultimele două săptămâni, de când s'a suprimat cenzura, s'au înfiinţat în întreaga Turcie 265 ziare nouă.

In urma legei nouă de dare pe spirt se urcă preţul tuturor rachiurilor. Prin urmare şi preţul spirtului de vin (Franzbrantwein) a lui Brazai va fi dela 1 Septemvrie mai scump. Zace în interesul fiecărui să se aprovizioneze înainte de 1 Septemvrie. Spirtul Brazai se capătă pretutindeni.

Un tânăr iurist caută aplicare ca scriitor în vre-o cancelarie advocaţială. Informaţiuni la administraţie.

Un candidat de advocat cu praxă bună află aplicare durabilă pe lângă condiţiuni favorabile dela 1 Octomvrie a. c. în cancelaria subscrisului. *Dr. Dionisie Roman*, advocat Mediaş (Medgyes).

Cu 1 Septemvrie nou a. c. am lipsă de un candidat. A se adresa la Dr. Teodor Popescu, advocat Făgăraş.

Numărul jubilar al „Gazetei“ se va expedia numai până la finele lunei *Iulie* stil v. cu preţurile stabilite pentru abonaţi şi neabonaţi. De aceea Domnii, cari voesc să'l aibă, să bine voiască a grăbi cu trimiterea preţului. Venitul curat al numărului jubilar să ştie că e destinat pentru fondul jubilar.

Nouă carte despre Români. Ni-se trimite la redacţie un apel de prenumărare la cartea *„A magyarországi románok egyházi, iskolai, közmüvelödési, közgazdagsági intézményeinek és mozgalmainak ismertetése“ de Veritas*, şi ni-se scrie, că astfel de apeluri cu coale de abonare s'ar fi trimis dela ordinariatele noastre episcopeşti tuturor oficiilor protopopeşti pentru districtele lor, deşi fără ale impune ori măcar recomanda. Ni-ar plăcea să ştim: ce a putut îndemna pe aceste ordinariate a o zice chiar şi în forma aceasta, când apelul zice espres: »A nemzetiségi izgatás egyik éles fegyvere az a folyton megujuló vád, hogy a magyar állam a nemzetiségeket nyelvük használatában... erőszakos eszközökkel korlátozza... Épen azért a magyar állam politikájának czélzatos és rendszeres megvádolásával szemben, a tárgyilagos igazság érveit szolgálja: »a magyarországi románok stbb. czimü 493 oldalra terjedő könyv?« *)

Ne mirăm de altă parte, cum de lucrarea aceasta, destul de vastă — se vede — nu ni-a venit încă la mână şi nouă, pe lângă toate că ea ar fi apărut — după făgăduinţa apelului, încă în Maiu 1908!? Indată ce vom avea-o la dispoziţie, vom cerca să spicuim prin ocoşelile lui »Veritas«, care de bună seamă va fi un condeiu simbriaş al guvernului.

Până atunci nu credem să-şi cheltuiască banii greu munciţi nici un Român pe acest făt, scos în editura tipografiei »Urania« din Pesta.

Bibliografie.

— »Ciprian Porumbescu, icoane din frământările unui suflet de artist.« De Dr. Valeriu *Branisce*. Broşură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Preţul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria »Gazetei«.

„Compassul Românesc“ de *N. P. Petrescu* partea I. şi II. care conţine şi legea comercială. Se poate procura prin librăria A Mureşianu, Braşov. Preţul ambelor tomuri plus 3 cor. 20 bani porto.

---

*) Ceea-ce pe româneşte înseamnă scurt: Agitaţia naţionalistă acuză mereu statul maghiar, că cu forţa împedecă pe naţionalităţile ţării de a-şi folosi limba. Tocmai faţă cu aceste acuzaţiuni sistematice cartea aceasta despre Românii din Ungaria, care se estinde pe 493 de pagine, se inzueşte a scoate la lumină adevărul obiectiv.

ULTIME ŞTIRI.

Bucureşti, 10 August. De două zile s'au deslănţuit în întreaga ţară furtuni şi ploi torenţiale, cari au pricinuit mari ravagii. Străzile din oraşe şi comune au fost inundate. Firele telefonice şi telegrafice au fost rupte. Pe unele locuri trăznetul a făcut victime.

Oradia-Mare, 10 August. Episcopul catolic de aci, Szmrecsany, a murit în Elveţia.

Berlin, 10 August. Ziarele germane au primit din partea contelui Zeppelin o scrisoare cu următorul cuprins: „Din ancheta de până acum s'a stabilit, că persoanele, cari au luat parte la călătorie, nu au nici o vină în nenorocirea ce s'a întâmplat. Vă rog deci să dezminţiţi orice zvonuri de asemenea natură“.

Petersburg, 10 August. După o statistică, din 300 de atinşi de holeră, au murit 173, dela 21 Iulie până la 8 August st. n. în guberniile Astrahan, Saratow şi pe teritoriul Donului.

Cărţi noi.

In institutul de arte grafice *„Minerva“* au apărut următoarele cărţi frumoase:

Titu Maiorescu, »Critice« 1866—1907. Ediţie completă. Volumul I. 1 cor. 50.

D. Anghel şi St. O Iosif, »Caleidoscopul lui A. Mirea. Vol. I. 1 cor. 50.

Alexandru Vlăhuţă. »România pitorească« cu ilustraţiuni după tablourile lui Grigorescu. 1 cor. 50.

Titu Maiorescu, „Critice“, Volumul I, preţul 1.50 cor.

C. Sandu-Aldea, „Pescar de Islanda“ preţul 1.50 cor.

Ludovic Dauş, „Iluzii“ roman 1.50 coroane.

N. Dunăreanu. „Răsplată“ (nuvele). Preţul cor. 1.50.

I. L. Caragiale. „Momente, Schiţe, Amintiri“. Preţul cor. 2.—.

Adina Gr. Olănescu. „Cugetări“. Preţul cor. 1·50.

Guy de Maupassant. „O viaţă“ (umilol adevăr) traducere de *Em. Gârleanu*. Preţul cor. 2·—.

Cor. Moldovan. „Cântarea cântărilor“. Preţul cor. 1·—.

Caton Theodorian: „Sângele Solovenilor“. Cor. 1·50.

Maria Baiulescu. „Extaz“ (poezii). Preţul cor. 1.50.

M. Sadoveanu. „Dureri înăbuşite“ ediţia II. Preţul cor. 2·—.

M. Eminescu: „Poezii postume“, ediţie nouă. Cor. 1·50.

Ion Bârseanul: „Dor pustiu“. C. 1·50

C. Sandu-Aldea: „Sfaturile unui plugar luminat“, cărticica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban: „Chipuri şi suflete“. Cor. 1 50.

Se pot procura şi prin librăria „Gazetei Transilvaniei“ în Braşov şi a se adauge la fiecare porto 10 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

---

889 szám
1908 végrhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. Törvényszéknek, 1908 évi 6171 számu végzése következtében Dr. Wenter Gusztáv ügyvéd által képviselt Klein Károly brassói lakos javára Grunwald Albrecht wieni lakos ellen 680 kor. s jár. erejéig 1908 évi julius hó 13-n foganatositott kielégitési végrehajtást utján lefoglalt és 3000 kor. becsült következő ingóságok u. m. Goliáth gatter (körfűrész) nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbiróság 1908 ik évi V. 1121/1 számu végzése folytán 680 kor. tőkekövetelés ennek 1906 évi január hó 29 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 263 kor. 90 fill. biróilag már megállapitott, költségek erejéig, Brassóban a Magyar Általános Hitbank Brassóban Tárházában (a Máv. pályaudvar) mellett leendő megtartására **1908 évi augusztus hó 17-ik napjának délelötti 11 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az elintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében kész pénzfizeté mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassó, 1908 évi julius hó 29 napján.

Kalmár Ignácz,
kir. bir. végrehajtó.

(272,1—1.)

Nr. 7725/1908.

Publicațiune

pentru luarea în vedere a conscripțiunilor despre măsurarea dărilor pe anul 1908.

Perceptoratul orășenesc aduce la cunoștința publică, că consemnările despre repartițiunea dării de pământ, despre măsura dării de câștig cl. I și II și IV, despre măsura dării de interese și capitale și despre măsura dării ca adaus la darea de venit generală după realități precum și consemnările despre măsura taxelor pentru eliberarea de miliție pe anul 1908 sunt expuse vederii publice în localitățile subscrisului perceptorat orășenesc în oarele oficioase (8—12 oare a. m.) dela 12 August până la incl. 19 August a. c.

Se provoacă toți contribuabilii s se presenta fără întârziere la acest oficiu pentru a li-se petrece în coalele de plată suma dărilor.

Brașov, în 7 August 1908.

Oficiul de dare orășănesc.

(270,1—1.)

Nr. 25/1908
not.

Publicațiune.

Public că comuna **Scoreiu și Colun** dă în întreprindere **edificarea ghețarului în 16 August a. c.** la 10 oare a. m. în cancelaria notarială din Scoreiu.

Prețul strigărei la fie-care este **959 cor. 70 fileri** la cari doritorii de a licita au a depune 10% vadiu. Planul, preliminarul și conditiunile se pot vedea în cancelaria notarială în oarele de oficiu.

Scoreiu, în 9 August 1908.

Alexandru Comșia,
not. cerc.

271,1—1.